

בס"ד. מוצאי ש"פ צו, ה'תשל"ח.

הנחת הת' בלתי מוגה

ואכלתם אכול ושבוּע והללתם את שם ה' אלקיכם אשר עשה עמכם להפליא גו¹ [דזהו התחלת דרוש הראשון שבלקו"ת דפרשתנו² (לפי הסדר ססירד כ"ק אדמו"ר הצ"צ הדרושים שבלקו"ת)]. ושייכות פסוק זה לפ' צו היא, כמו שמבאר בלקו"ת שם³, דמהביאור בואכלתם אכול יובן ג"כ המדרש רבה פ' צו פרשה ח' (ב) ע"פ⁴ זה קרבן אהרן גו' ביום המשח אותו, דזהו שאמר הכתוב⁵ ויאמר להם מהאוכל יצא מאכל כו'. ולהבין מ"ש ואכלתם אכול ושבוּע גו', אשר לכאו' צריך ביאור גדול מהו גודל ההפלאה אשר לע"ל יהי' ואכלתם אכול ושבוּע, ועד שאומרים ע"ז אשר עשה עמכם להפליא, שזהו ענין גדול ומופלא ביותר, והרי כבר הי' כן בזמן שביהמ"ק הי' קיים, ויתירה מזו, הרי כתיב⁶ אם בחוקתי תלכו ואת מצותי תשמרו ועשיתם אותם ונתתי גשמיכם בעתם גו' ואכלתם לחמכם לשבוּע גו', דבכל זמן אשר בחוקתי תלכו גו' כבר הי' הענין דואכלתם לחמכם לשבוּע, וא"כ, מהו גודל ההפלאה והחידוש שלע"ל יהי' ואכלתם אכול ושבוּע, עד שעז"נ אשר עשה עמכם להפליא.

ויובן זה ע"פ ביאור כ"ק אדה"ז בלקו"ת הנ"ל, שמקדים דענין האכילה הוא לברר הניצוצות שבהמאכלים גשמיים להעלותם לבחי' אדם. ועפ"ז מפרש דמ"ש ואכלתם אכול פירושו דבר שכבר נאכל [דאכול פי' שכבר נאכל] תחזורו ותאכלו אותו, והיינו, דהגם שבזמן הזה כבר הי' בירור בשלימות, דמשו"ז נקרא אכול כי האכילה (הבירור) היתה בשלימות, מ"מ, לע"ל יהי' בזה גופא (בהבחי' שנתבררה כבר) בירור שני, ואכלתם מה שכבר הי' אכול. וכיון שגם שלימות הבירורים שנתבררו בתכלית במשך השיתא אלפי שני דהוה עלמא⁷ יצטרכו לע"ל לבירור נעלה יותר, מובן, שאז תהי' עלי' לבחי' ומדריגה נעלית ביותר (גם מכל העילויים שע"י הבירורים במשך השיתא אלפי שני דהוה עלמא), אשר בכדי להגיע לבחי' זו יצטרכו לבירור שני.

(1) יואל ב, כו.

(2) צו ז, א ואילך.

(3) ז, ד.

(4) צו ו, יג.

(5) שופטים יד, יד.

(6) בחוקתי כו, ג"ה.

(7) ז, ג. וראה ג"כ מאמרי אדמו"ר הזקן (הנחות הר"פ) ע' סא. המשך תער"ב ח"ב ע' א'נח ואילך.

(8) ר"ה לא. א.

וביאור הענין הוא, דהנה, ענין האכילה בפשטות הוא שע"י נעשה חיבור הנשמה והגוף, דע"י האכילה נמשך חיות הנפש בגוף, ועוד יותר, שעל ידו נמשך גם מבחי' שלמע' מדרגת הנשמה. וכמבואר בלקו"ת⁹, דלכאורה, איך יש בכח המאכל להחיות את האדם ולפעול קישור הנשמה והגוף, שהרי המאכל הוא מדצ"ח שלמטה מדרגת המדבר, היינו, למטה גם מגוף האדם [דזהו"ע מין המדבר – הגוף*], ועאכו"כ שלמטה מדרגת הנשמה. וידוע¹⁰ בזה ביאור האר"ז¹¹ עה"פ¹² כי לא על הלחם לבדו יחיי האדם כי על כל מוצא פי ה' יחיי האדם, שה"דבר הוי"ו אשר בהלחם זן ומפרנס את האדם. אך צלה"ב, דהלא גם במדבר מלובש דבר ה', ועאכו"כ ב"אדם" שזה קאי על ישראל, אתם קרויין אדם¹³ ע"ש אדמה לעליון¹⁴, וא"כ, למה צריך לקבל חיות מהדצ"ח שלמטה ממנו. ומבאר ע"ז בלקו"ת שם, שמזה גופא שהדצ"ח נפלו למטה מטה ביותר, מוכח, שהניצוצי קדושה שבהם שרשן הוא למעלה יותר, שהניצוץ שבדומם הוא למעלה מהניצוץ שבצומח, והניצוץ שבצומח הוא למעלה מהניצוץ שבחי, ובכללות, הנה, הניצוצות שבדצ"ח שרשן למעלה מהניצוץ שבמדבר, ולכן, אף שגם בהאדם ישנו המוצא פי הוי"ו, מ"מ, בכדי שיהי' יחיי האדם, צריך להמוצא פי הוי"ו שבהלחם דוקא [ד"לחם" כולל כל עניני מזון¹⁵], להיות שרשו למעלה מהדבר הוי"ו שבאדם. וכמו"כ יובן בעבודת הוי"ו, שע"י שמשמש בעניני העולם לעבודת ה', דעולם הוא מל' העלם והסתרי¹⁶, ובעולם גופא משתמש בעניני דצ"ח שלמטה מדרגת המדבר, הנה דוקא עי"ז מגיע לדרגא שלמעלה מדרגת נשמתו. וכל' הידוע ירידה צורך עלי', שע"י הירידה נעשה עלי'. דמובן בפשטות, דבכדי שיהי' ריוח ויתרון ע"י הירידה, צריך להגיע עי"ז לדרגא שלמעלה מהמקום שמשם היתה הירידה. ועאכו"כ בירידת הנשמה ממדרגתה שהיא חלק אלוהי ממעל ממש¹⁷ להתעסק בעניני דומם דעוה"ז הגשמי והחומרי, שזוהי ירידה עצומה מאיגרא רמה לבירא עמיקתא¹⁸, הנה, ודאי שהירידה היא בכדי לעלות למדריגה שלמעלה מדרגת הנשמה טרם ירידתה. ומדריגה זו היא

(* הכוונה דכשאוכל בשר בהמה וכו' נעשה בשר (ודם וכו') אדם, והאוכל הוא: השנייים כו' ואברי העיכול – גוף האדם.

(9) צו יג, ב.

(10) לקו"ת שם.

(11) ל"ת להאר"ז¹¹ פ' עקב.

(12) עקב ח, ג.

(13) יבמות סא, רע"א.

(14) של"ה כ, ב. שא, ב. ובכ"מ.

(15) ראה פרש"י ויצא לא, נד. אמור כא, יז. ויקרא ג, יא.

(16) לקו"ת שלח לז, ד.

(17) תניא רפ"ב.

(18) ראה חגיגה ה, ב.

באין ערוך למעלה מדרגת האדם, ומשו"ז צריכה להיות הירידה כאכילה והעסק בענינים תחתונים שלא בערך ממעלת האדם, כי ע"י הירידה שלא בערך למטה מגיעים לעילוי שלא בערך למעלה. וזהו"ע האכילה, הביורורים דעניני העולם, וכמשנת בכ"מ¹⁹ דכל צרכי האדם הם בכלל אכילה, שעל ידם יחי' האדם, שיתעלה לבחי' שלמעלה באין ערוך ממדריגתו.

אמנם שלימות זו היא רק לפי דרגת זמן הזה, לפי"ע סדר ההשתלשלות. אך לע"ל יגיעו לדרגא נעלית יותר, דעז"נ אשר עשה עמכם להפליא, להפליא ל' פלא והפרשה, היינו, שתתגלה מדריגה שבבחי' הפרשה והבדלה לגמרי מכל סדר ההשתל', שיהי' גילוי פנימיות עתיק. וכמ"ש בלקו"ת²⁰ מפע"ח²¹, דכל ההמשכות והגילויים שכזה"ז הם מבחי' חיצוניות עתיק, ולע"ל יהיו הגילויים כו' מבחי' פנימיות עתיק. [ואף שגם (ע"י העבודה והביורורים ד) עתה מגיעים לבחי' עתיק, מ"מ, זהו רק בבחי' חיצוניות עתיק שבאי"ע לבחי' פנימיות עתיק שיתגלה לע"ל]. דפנימיות עתיק הוא בבחי' פלא (שעז"נ אשר עשה עמכם להפליא), וכידוע²² שבכתר ב' בחי', ב' חצאי הכתר, בחי' אחת שבבחי' שייכות לאל"ף מל' אולפנא ולימוד, בחי' חכמה, דזהו"ע אריך אנפין (חיצוניות עתיק), דאע"פ שהוא בבחי' אריך, מ"מ, הוא גם בצירוף אנפין, ובחי' הב' שבכתר הוא בחי' פלא (אל"ף אותיות פלא), שבבחי' הפרשה והבדלה מסדר ההשתל', דזהו"ע (פנימיות) עתיק מל' נעתק ונבדל מעולמות²³.

וע"פ הנ"ל יובן מ"ש ואכלתם אכול ושבוע והללתם את שם ה' אלקיכם אשר עשה עמכם להפליא, דקאי על גודל העילוי שיהי' לע"ל. אשר לאחר גמר הביורורים, שענין האכילה הי' בשלימות (בכל הכוונות שבזה), דזהו שלימות כל הביורורים ע"י מעשינו ועבודתנו במשך השיתא אלפי שני דהוה עלמא עד שיתגלה הענין דלע"ל [דזה גופא שיתגלה הענין דלע"ל הוא הוכחה שנשלם הבידור בתכלית השלימות], הנה, אחר שלימות ביורור זה יהי' (לע"ל גופא) עלי' נעלית יותר באי"ע, שיגיעו לבחי' פלא. ובכדי להגיע לבחי' זו יהי' ואכלתם אכול, ביורור שני במה שנתברר כבר בשלימות. דכמו שע"י ענין האכילה דזה"ז מגיעים לבחי' שלמעלה באי"ע ממדריגת האדם (כנ"ל), הנה כמו"כ יהי' לע"ל, שע"י האכילה יגיעו לבחי' שלא בערך. אלא, שבחי' האי"ע דהעלי' דלע"ל תהי' באי"ע גם מהעלי' שבאי"ע שע"י שלימות הביורורים דזה"ז, ע"ד המבואר בכ"מ, דבעתיק גופא, הנה פנימיות עתיק הוא באי"ע לגבי חיצוניות עתיק, ומובן, שזהו החילוק שבין העלי' באי"ע שבזה"ז להאי"ע שיגיעו לע"ל, מהמובא לעיל

(19) ראה סנהדרין לח, א.

(20) שה"ש בסופו.

(21) שער הק"ש פט"ז.

(22) ראה אזה"ת נצבים ע' א'רלה.

(23) ראה חו"א מג"א צח, ג. ועוד.

מפע"ח דכל ההמשכות וההשפעות שבזה"ז הן מבחי' חיצוניות עתיק, משא"כ לע"ל יהיו ההמשכות והגילויים מבחי' פנימיות עתיק.

וממשיך בלקו"ת, דמכ"ז יובן ג"כ המדרש רבה פ' צו פרשה ח' ע"פ זה קרבן אהרן ובניו ביום המשח אותו גו' מנחה תמיד גו' נדפסוק זה קאי על קרבן הכהן גדול. (ואף שכתוב (אהרן) ובניו, דמזה למדו²⁴ חביתי כהן הדיוט, מ"מ, עיקר הפסוק מדובר בחביתי כה"ג, דמשו"ז דרשו רז"ל²⁵ (וכן מובן גם מפשש"מ²⁶) שמ"ש מנחה תמיד קאי רק על כה"ג שהוא המקריב חביתין בכל יום ויום, משא"כ הכהן הדיוט שמקריב חביתו רק ביום המשח אותו), דוש"ה ויאמר להם מהאוכל יצא מאכל כו' והי' שמשון תמי' בלבו ואמר ארי אוכל כל החיות ועכשיו יצא ממנו מאכל, כך אהרן אוכל כל הקרבנות ועכשיו יצא ממנו קרבן, ואיזהו זהו קרבן אהרן כו', ולפי פשוטו אינו מובן כלל מהו ענין התמי'. ומבאר ע"ז בלקו"ת, דהנה, ארז"ל²⁷ כהנים אוכלים ובעלים מתכפרים, דענין הכפרה הוא²⁸ מבחי' שלמעלה מסדר השתלשלות, שלכן בכח בחי' זו לכפר ולמלאות החסרון (חטא מל' חסרון²⁹). דכמו שבענין התשובה ע"י שמגיע לבחי' שלמעלה מהשתלשלות נמשכת הכפרה, הנה כמו"כ ע"י בירור ואכילת הכהנים נמשך מבחי' שלמעלה מסדר ההשתלשלות ונהי' כפרה לבעלים. ובוזה תובן התמי', דאע"פ שאהרן אוכל כל הקרבנות, היינו, שמברר ומעלה כל הקרבנות, שמזה הוכחה שאהרן עצמו הי' מבורר בתכלית, וכמו שמבאר בלקו"ת³⁰ שמה שהוא בבחי' מברר כודאי שהוא עצמו כבר נתברר בתכלית, ולכן נאמר עליו: ונחננו מה שהוא מבחי' שם מ"ה המברר, א"כ, גדלה התמי' איך עכשיו יצא ממנו קרבן, דהיינו, שנעשה בחי' מתברר. נדענין הבאת הקרבן הוא הוראה שהמביא הקרבן הוא צריך בירור והעלאה, וע"י הקרבן הוא מתברר ומתעלה עד לעלי' שבאי"ע, וכידוע מ"ש בזהר³² דרזא דקורבנא עולה עד רזא דא"ס]. ומבאר ע"ז בלקו"ת, דזה קרבן אהרן הוא בכדי להגיע לבחי' נעלית באי"ע גם משלימות דרגתו. וזהו מה שממשיך הכתוב ביום המשח אותו, דבוזה מבאר גודל העלי' שע"י קרבן זה. דהנה, הכה"ג מושחין אותו בשמן המשחה³³, שנק' שמן משחת קודש³⁴, פ"י שהוא מושח את הקודש, היינו שהוא ממקום גבוה מאד למעלה

(24) ראה מנחות נא, ב.

(25) ראה שם נ, סע"ב.

(26) ראה פרש"י עה"פ.

(27) פסחים נט, ב. וש"נ.

(28) ראה לקו"ת אחרי כו, ג.

(29) ראה לקו"ת מטות פב, א. ועוד.

(30) צו ז, סע"ד ואילך.

(31) בשלח טז, ח.

(32) ראה זח"ב רלט, א. ח"ג כו, ב.

(33) רמב"ם הל' כלי המקדש פ"ד הי"ב.

(34) תשא ל, כה.

מבחי' קודש חכמה מלה בגרמי³⁵. וכיון שגם שלימות דרגתו כהבירור אינה מספקת להגיע לבחי' שמן משחת קודש, לכן הוצרך להביא קרבן מיוחד שיומשך בו גילוי בחי' זו. נוע"פ הנ"ל יוכן בפשטות למה כה"ג דוקא מביא מנחת חביתין בכל יום, משא"כ כהן הדיוט, אף שגם הכהן הדיוט מקריב קרבנות (וא"כ, למה נבדל בזה לא להיות מקריב מנחת חביתין בכל יום), כי מכיון שענין מנחת חביתין הוא להעלות את המקריב לתכלית העילוי שבבחי' רזא דא"ס, לבחי' שמן משחת קודש, דבחי' זו שייכת רק לכה"ג, הכהן המשיח³⁶, משו"ז רק הכה"ג הביא מנחת חביתין בכל יום]. ומבאר בארוכה בלקו"ת³⁷, דזהו ג"כ ענין החידה דשמשון, דארז"ל³⁸ שמשון על שמו של הקב"ה נקרא, דבחי' זו (שמו של הקב"ה, הוי') היא בבחי' פלא וחידה אפי' לגבי הדרגות שבאלקות עד לבחי' קודש מלה בגרמי'. וי"ל בדא"פ, דאפי' לגבי בחי' יקר דחצי כתור התחתון [כמשנת"ל בהמאמר שלפנ"ז³⁹] הי' זה בבחי' חידה והפלאה. ומשו"ז מהאוכל יצא מאכל, שמה שהי' בבחי' אוכל ומברר ומתקן וזולתו עכשיו יצא ממנו מאכל, בכדי שיתעלה בבחי' זו, בחי' פלא.

וע"פ הנ"ל יוכן מ"ש זה קרבן אהרן גו', ל' זה דייקא, אף שבקרבנות שלפניו ושלאחריו כתיב⁴⁰ זאת תורת העולה גו' וזאת תורת המנחה גו' וזאת תורת האשם גו' וזאת תורת זבח השלמים גו', דבכולם נזכר ל' זאת, ורק בקרבן אהרן כתיב זה. אך הענין הוא, כנ"ל, שע"י קרבן אהרן דוקא, כה"ג, נמשך בחי' זה, דבכללות קאי על עצמותו ומהותו ית' שעליו ית' בלבד אפ"ל אמיתית ענין "זה", להיותו אמיתית המציאות (דזהו (בכללות) ענין ביום המשח אותו, כנ"ל בחי' שמן משחת קודש). ולכן ממשיך הכתוב ביום המשח אותו, אע"פ שחביתי כה"ג קרבין בכל יום ויום (ולא רק ביום הראשון בהמשחו), כי מכיון שע"י קרבן אהרן נמשך מבחי' עצמותו ומהותו ית' שלמעלה מכל שינויים, בחי' לא שנית, משו"ז בכל יום ויום הוא יום המשח אותו.

והנה מהמבואר בלקו"ת נמצא, אשר ענין ואכלתם אכול ושבוע והללתם את שם ה' אלקיכם אשר עשה עמכם להפליא גו' (דלע"ל יגיעו לדרגא שבבחי' הפלאה והפרשה לגמרי ע"י שיהי' הבירור השני דואכלתם אכול) הוא כענין זה קרבן אהרן (שע"י הקרבן מגיע לבחי' שמן משחת קודש). אך צלה"ב בזה, דהרי בהדרוש שבלקו"ת⁴¹ מבאר בארוכה שהבירור השני דואכלתם אכול

(35) זח"ג צד, ב.

(36) צו שם, טו.

(37) שם ת, א.

(38) סוטה י, א.

(39) ד"ה ליהודים היתה אורה דפורים (לעיל ע' רט).

(40) צו שם, ב. ז. שם ד, א. יא.

(41) שם ז, ג. ת, ד.

יהי דוקא לע"ל, כי אז יגיעו לבחי' אשר עשה עמכם להפליא, וא"כ, איך מבאר שזהו ג"כ ענין זה קרבן אהרן שהי' כבר בזמן הקמת המשכן, ואח"כ בכל יום ויום במשכן, במקדש ראשון ולאח"ז גם במקדש שני, שכל אלו היו בזה"ז, שכל ההמשכות הן ב(ערך ל)סדר ההשתלשלות כנ"ל.

ולבאר ענין הנ"ל יש לקשר זה עם מה שמצינו בפורים כעין הנ"ל. דהנה, ארו"ל⁴² הנביאים והכתובים עתידין ליבטל כו' ומגילת אסתר והלכות אינן עתידין ליבטל שנאמר⁴³ וימי הפורים האלה לא יעברו גו' וזכרם לא יסוף מזעם, וכן הובא הפס"ד ברמב"ם סוף הל' מגילה, דימי הפורים מגילת אסתר והלכות לא יבטלו. ומבואר ע"ז⁴⁴, דמה שלע"ל המועדים בטלים, אף דזאת התורה לא תהא מוחלפת⁴⁵, הוא, שלגבי האור והגילוי שיאיר לע"ל בגלוי יהיו המועדים בטלים, בדוגמת שרגא בטיהרא⁴⁶ שאור הנר בטל לגבי אור הצהרים, משא"כ ימי הפורים, שמצד ענינם ובחינתם הם בבחי' אור נעלה ביותר, ולא יבטלו אפי' לגבי האור והגילוי שיאיר לע"ל. דהנה, מבואר בדרושי רבותינו נשיאינו⁴⁷, שהטעם שהלכות דוקא לא יבטלו (משא"כ השקו"ט בתורה שלפנ"ז שעל ידה באים להלכות, הלכות פסוקות), הוא מצד גודל העילוי שבענין ההלכות דוקא. דהנה, מבואר באגה"ק⁴⁸ בביאור מארו"ל⁴⁹ כל השונה הלכות [דהיינו, משנה וברייתא הלכה למשה מסיני⁵⁰] בכל יום מובטח לו שהוא בן עולם הבא, דבענין ההלכות ישנן ב' קצוות. דמצד אחד, הנה, הלכה פסוקה נוגע לבירור המטה מטה ביותר, כי דוקא ע"י ההלכות יודע איך לקיים המצוות מעשיות, כולל הענין דוכל מעשיך יהיו לשם שמים⁵¹ ובכל דרכיך דעהו⁵², משא"כ השקו"ט בתורה (קודם שבא לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא⁵³) שאינה נמשכת למטה מטה (במעשה בפועל). דענין ההלכות הוא לפעול הבירור גם במקום ודרגא ששם הוי' הוא בהעלם והסתור, דזהו כללות העולמות שהתהוותם הוא ע"י שם אלקים וכמ"ש בראשית ברא אלקים. דאע"פ שכתוב

(42) ירושלמי מגילה פ"א ה"ה. וראה ג"כ יל"ש משלי רמז תתקמד.

(43) אסתר ט, כח.

(44) ראה תו"א מג"א צ, ד. צד, ב. הוספות קיט, סע"ב. שערי אורה נז, א ואילך. אוה"ת מג"א ע' ב'שלה.

(45) פיהמ"ש להרמב"ם (הוצאת הרב קאפח) פ' חלק יסוד החשיעי. ועוד.

(46) חולין ס, ב.

(47) תו"א שם צ, ד ואילך. שערי אורה נז, סע"ב ואילך.

(48) סכ"ט.

(49) מגילה כח, סע"ב. נדה בסופה.

(50) פרש"י נדה שם ד"ה הלכות.

(51) אבות פ"ב מ"ב.

(52) משלי ג, ו. וראה רמב"ם הל' דעות ספ"ג. טושו"ע או"ח סר"א. שו"ע אדה"ז או"ח סקנ"ו ס"ב.

(53) יומא כו, א.

אח"כ⁵⁴ ביום עשות הוי' אלקים ארץ ושמים, שנזכר גם שם הוי', הנה זהו שם הוי' כמו שהוא בהעלם בשם אלקים, דשמש ומגן הוי' אלקים⁵⁵, דשם אלקים מעלים ומסתיר על שם הוי', ומה שנראה בגלוי, ברא ל' גילוי⁵⁶, הוא ההעלם והסתר וגם הריבוי דשם אלקים (ל' רביס⁵⁷), כמבואר בארוכה בדרושי חסידות בכ"מ החל משעיהו"א⁵⁸. וזהו ענין ההלכות, לפעול במקום ההעלם והסתר, לגלות הפנימיות דשם אלקים. אמנם לאידך, הנה זה גופא שההלכות נמשכות לברר המטה מטה, בבחי' ששם הוי' הוא בהעלם שם, הוא, להיות ששרשן הוא מבחי' גבוה ביותר שלמעלה מהוי'. דהוי' הו"ע סדר ההשתלשלות שמבחי' חכמה ולמטה⁵⁹ [דבחי' כתר נרמזת רק בקוצו של יו"ד⁶⁰], משא"כ שרש ההלכות הוא מבחי' רצון (שלמעלה מחכמה), כמבואר באגה"ק הנ"ל שההלכות הן בחי' גילוי רצון העליון ב"ה שלמע' מעלה ממעלת חכמה עילאה. וזהו ג"כ ביאור⁶¹ מעלת מגילת אסתר, שלא נזכר בה שם הוי' ולא שאר שמות בגילוי (כ"א בר"ת, ס"ת, גימטריאות וכו' כמבואר בפע"ח⁶² ובכ"מ), דגם בזה ב' קצוות אלו. דמצד אחד, זהו מצד ההתלבשות דשם הוי' בבחי' העלם והסתר (למטה משמות), אמנם לאידך, המשכה זו שרשה מבחי' נעלית ביותר שלמעלה משמות, אפי' משם הוי', דמשו"ז לא נזכרו בה שמות כלל. וע"ד ענין אחשוורוש שאחרית וראשית שלו⁶³, שהוא להיותו בחי' שלמעלה מגדר אחרית וראשית, אמנם, (משו"ז גופא) הוא נמשך גם בבחי' אחרית וראשית⁶⁴. ובזה יובן מה שלע"ל מגילת אסתר [וימי הפורים שבהמגילה מסופר אודותם ואודות המצוות שבהם] והלכות לא יבטלו, כי לע"ל יתגלה בחי' עצמות אוא"ס שלמעלה מהוי' [עד שוהי הוי' לי לאלקים⁶⁵, דכמו ששם אלקים הוא עתה לגבי שם הוי', הנה, כן יהי' לעתיד הוי' לגבי גילוי בחי' זו⁶⁶], שזהו ג"כ מדריגת המגילה וימי הפורים (והלכות), כנ"ל, ששרשם מבחי' עצמות אוא"ס שלמעלה מהוי'.

והנה מביאור הנ"ל מובן, שבפורים ישנם ג"כ ב' ענינים (דוגמת ב' הענינים שנחבארו לעיל, ענין זה קרבן אהרן שבזה"ו, וענין ואכלתם אכול ושבו

(54) בראשית ב, ד.

(55) תהלים פד, יב.

(56) ראה סה"מ הי"ט ריש ע' 17.

(57) ראה פרש"י וירא כ, יג. ובכ"מ.

(58) פ"ד ואילך.

(59) ראה שעיהו"א ספ"ח. רפ"ט.

(60) ראה אגה"ק פ"ד (צד, ב).

(61) ראה תו"א שם ק, ב. הוספות קכא, ג.

(62) שער הפורים פ"ו.

(63) מאו"א מע' א' אות קפב.

(64) ראה אוה"ת שם י' ב'רסג.

(65) ויצא כח, כא.

(66) לקו"ת צו ח, ד.

גו' שיהי' לע"ל). שמצד אחד, הנה, ימי הפורים (והגילויים שבו) ישנם עתה בכל שנה ושנה [ואדרבה, משנה לשנה ימי הפורים הם באופן נעלה יותר מכמו שהיו בפעם הראשונה, כמובן מאגה"ק הידועה⁶⁶ בענין ר"ה, שבכל שנה ושנה יורד אור חדש עליון יותר שלא הי' מאיר עדיין מימי עולם אור עליון כזה, דמזה מובן גם בנוגע לימי הפורים], ולאידך, הנה העילוי דפורים הוא בחי' גילוי האור שיאיר לע"ל, דמשו"ז אפי' אז (לע"ל) לא יבטלו.

אך הענין הוא, דאף שמדריגת פורים (והמגילה) היא נעלית ביותר עד שלא תבטל לע"ל, להיותה כבחי' הגילוי דלעתיד, מ"מ, מובן בפשטות, שאינה דומה מעלת מדריגת פורים בזה"ז למעלתה לע"ל. דגם בזה"ז גופא הרי יש חילוקי מדריגות בזה, כנ"ל דמשנה לשנה מעלין בקורש⁶⁷, וימי הפורים מתעלים בבחי' עילוי יותר, ועאכו"כ לע"ל שיהי' שינוי באין ערוך לגבי זה"ז (ולא רק כהשינוי משנה לשנה). ואף שימי הפורים עתה הם בבחי' שלמעלה באי"ע מסדר ההשתלשלות, מ"מ, לע"ל גם ימי הפורים יהיו באי"ע למדריגתם עתה. ויובן זה ע"פ משנת⁶⁸ מדרושי וידעת⁶⁹, דבחי' ממכ"ע באה בידיעה, משא"כ סוכ"ע שהיא בבחי' אמונה בלבד, אך לע"ל תומשך בחי' סוכ"ע בפנימיות, ועי"ז לא יצטרכו לאמונה, כי תהי' ידיעה בבחי' זו דסוכ"ע, וכמ"ש⁷⁰ כי מלאה הארץ דעה את הוי' גו', ואז תהי' אמונה בבחי' נעלית יותר, עד לבחי' כזו שהיא למעלה מידיעה לגמרי. ועד"ז יובן גם החילוק שבין ענין פורים בזה"ז לכמו שיהי' לע"ל, דאף שגם בזה"ז פורים הוא בבחי' שלמעלה מהשתלשלות וידיעה, כמאמר⁷¹ חייב איניש לבסומי בפוריא עד דלא ידע כו', מ"מ, בחי' זו דלא ידע היא באי"ע לבחי' לא ידע דפורים לע"ל, ע"ד הנ"ל בענין האמונה, דאף שגם האמונה דעתה היא בבחי' סוכב שלמעלה מהשתלשלות, מ"מ, הוא באי"ע לגבי האמונה דלע"ל שתהי' בבחי' אלקות שבאי"ע למעלה מזה.

ועפ"ז יובן המבואר בלקו"ת, שבתחלה מבאר גודל ההפלאה דלע"ל דוקא, עד שיהי' והללתם גו' אשר עשה עמכם להפליא (ע"י שיהי' ואכלתם אכול ושבו) כנבואת יואל, ולאח"ז ממשיך, דישנו ענין זה גם עתה בזה"ז בהענין דזה קרבן אהרן, חביתי כה"ג [ומהכה"ג נמשך בחי' זו בכל הכהנים, ועל ידם בכל אחד ואחת מישראל, כי הכה"ג קשור והוא שלוחם של כל ישראל, כמובן מעבודת יוהכ"פ (דיוהכ"פ שייך לפורים כידוע⁷²)], כי חביתי כה"ג הם רק

(67) סי"ד.

(68) ברכות כח, א.

(69) ד"ה הנ"ל (לעיל ע' רח).

(70) לקו"ת ואתחנן ז, ב ואילך.

(71) ישעי' יא, ט.

(72) מגילה ז, ב.

(73) ראה תקו"ז תכ"א (גז, ב).

מעין למה שיהי' לע"ל. והגם שההפלאה דחביתי כה"ג היא שעל ידם מגיע עוד בזה"ז למעלה גם מתכלית שלימות הבירור דסדר ההשתלשלות, מ"מ, לע"ל יגיעו לבחי' שבאי"ע מזה, עד שגם בבחי' זו (שיתעלו ע"י חביתי כה"ג) יצטרך להיות בירור שני, ואכלתם אכול ושכוע. וע"ד הנ"ל בפורים, דאף שגם בזה"ז ימי הפורים הם מבחי' שלמעלה מהשתלשלות (עד דלא ידע), מ"מ, זהו מעין ובאי"ע לבחי' לא ידע דימי הפורים דלע"ל.

אמנם הקרבת מנחת חביתין שבוה"ז, שהיא מעין למה שיהי' לע"ל ואכלתם אכול ושכוע גו', היא ההכנה לענין זה לע"ל, וכידוע שכל הענינים דלעתיד תלויים במעשינו ועבודתנו בהשיחא אלפי שני דהוה עלמא⁷⁴, ובמיוחד בזמן הגלות⁷⁵. ועד"ז הוא גם בימי הפורים, דימי הפורים דעתה הם הכנה בפועל, בעולם העשי', למטה מעשרה טפחים, לימי הפורים דלע"ל, כמ"ש וימי הפורים האלה, שהם בגלוי למטה עד שמראה באצבעו ואומר אלה⁷⁶, מכיאים לימי הפורים דלע"ל עליהם נאמר (בהמשך לימי הפורים האלה) לא יעברו גו' וזכרם לא יסוף מזרעם. וכמו שהי' בימי הפורים, שע"י העבודה בזמן הגלות (ובמצב כזה שאפי' לאחרי הנס אכתי עבדי אחשוורוש אנן⁷⁷) הגיעו לבחי' שלמעלה מהשתלשלות, חייב איניש לבסומי בפוריא עד דלא ידע כו'. ועד"ז הוא בענין ההלכות דעתה שהם הכנה להגילויים דלעתיד, כי ע"י ההלכות עושים עתה דירה לו ית' בתחתונים עד לתחתון שאין תחתון למטה ממנו, שהרי דוקא בהן רצוה"ע הוא בגלוי כנ"ל [דאף שבירור רצוה"ע בא ע"י השקו"ט בכל הכחות עד לכח התכמה (שמזה מובן למעלה בספי'), מ"מ, רצוה"ע בגלוי הוא דוקא בהלכות התורה], ורצון זה נמשך למטה במעשה המצוות, בדוגמת העמוד המחבר את המעלה מעלה, בחי' הרצון שלמעלה משמות, עם המטה מטה, עוה"ז התחתון (כמבואר באגה"ק הנ"ל), ועי"ז נעשה דירה לו ית' בתחתונים עתה. וזהו הכנה לונגלה כבוד הוי' וראו כל בשר יחדיו⁷⁸ לע"ל.

והנה אף שההכנה להגילויים דלעתיד הנעשית ע"י העבודה דעתה היא רק ברוחניות, מ"מ, ע"י ההתכוננות בהמבואר בענינים אלו בפנימיות התורה, וכמו שנתגלתה בתורת החסידות, ובפרט בחסידות חב"ד, שע"י נמשך זה בהכנה והסברה, עד שתהי' מובנת גם בהכנה והשגה דשכל נה"ב, הנה (אף אם חסר לו עדיין ההרגש בפועל בלב הגשמי, מ"מ) מבינים בהכנה והשגה גמורה עכ"פ ההכנה דעתה להגילויים דלעתיד, איך שהקרבת קרבן אהרן כמשכן, ובמקדש (בזמן שביהמ"ק הי' קיים), ובהעבודה רוחנית שבזה שבכא"א

74 ר"ה לא, א.

75 תניא רפל"ז.

76 ע"ד לשון הגמרא – מס' תענית בסופה. וראה לקמן ס"ע רמא.

77 מגילה יד, א.

78 ישעי' מ, ה.

מישראל [ונכמבואר בארוכה בכ"מ שבזמן שביהמ"ק הי' קיים הנה בכדי להקריב את התמיד הי' צ"ל כהנים בעבודתם ולויים בדוכנם וישראל במעמדם, מ"מ, עתה כשאחד מישראל (גם אם אינו כה"ג ולא כהן הדיוט או לוי, כ"א ישראל) מתפלל תפלת שחרית, הרי הוא מקריב התמיד של שחר, ועד"ז בתמיד של בין הערבים, כמאמר⁷⁹ תפלות כנגד תמידין תקנום. ומזה מובן בנוגע לכל הקרבנות שבין ב' התמידין, וכן בנוגע לכל הענינים השייכים לרזא דא"ס כמו הקרבנות מביאה והיא סיבה לואכלתם אכול ושבוע לע"ל, וכן שימי הפורים האלה הם הסיבה לימי הפורים דלע"ל. וע"י הבנה והשגה זו, הנה נרגשים ענינים אלו ברוחניות בנשמתו. והכח להעבודה שבזה לוקחים מימי הפורים, כי ימי הפורים ענינם עד דלא ידע, דוגמת הקרבן שענינו להיות עולה עד רזא דא"ס, ובימי הפורים הענין דעד דלא ידע הוא בגלוי (דשרשם מבחי' שלמעלה מהשתלשלות כנ"ל), ומהם נמשך להיות עד דלא ידע במשך כל השנה כולה בעבודת האדם (ברוחניות עכ"פ).

וע"י מעשינו ועבודתנו אלו עתה, הנה נעשה ההכנה העילה והסיבה שיהי' לעתיד ואכלתם אכול ושבוע והללתם את שם ה' אלקיכם אשר עשה עמכם להפליא. דזהו א' מהפסוקים שאומרים במוצאי שבת קודש השייך במיוחד ללע"ל, דאז הוא סעודתא דדוד מלכא משיחא [כדיוק סידור האריז"ל⁸⁰ בהוספת תיבת משיחא (ולא דוד מלכא סתם)], יבא ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו, ויהי' והללתם את שם ה' אלקיכם אשר עשה עמכם להפליא, במהרה בימינו ממש.

(79) ברכות כו, ב.

(80) להר"ש מרשקוב. פע"ח סוף שער השבת.